

θένιον, ιεροκήρυκα ἐν Σμύρνη καὶ διδάσκαλον, ἐκδότῃν τοῦ «Ἐγκυκλοπαιδικοῦ Λεξικοῦ», τιτουλάριον ἐπίσκοπον Λαοδικείας ἐν Ταταούλοις καὶ μετέπειτα τῇ 25 ἰουνίου 1880 εἰς τὴν μητρόπολιν Πιιδιδίας προαχθέντα, ἦν θεοφιλῶς ἐποίησε μέχρι τῆς 10 Φεβρουαρίου 1886, ὅτε καὶ πρὸς Κύριον ἀπεδήμησε».

Μετὰ ταῦτα προστίθενται ὀλίγα περὶ τοῦ Παίδιου τοῦ μητροπολίτου Καισαρείας, τοῦ πρώην διδασκάλου καὶ ἡγουμένου ἐν τῇ Μονῇ τοῦ Τ. Προδρόμου οὗ ὁ βίος γράφεται ἐν τοῖς Καππαδοκικοῖς τοῦ κ. Λεβίδου. Ἐπὶ τούτου ἠκμασεν ἡ ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Σχολὴ μάλιστα ὑπὸ τὸν ρητορικώτατον καὶ λαμπροφώνωτατον Ἀγαθὰγγελον τὸν Καισαρείας τῆς Φιλίππου. Τὰ κατὰ τὴν βιογραφίαν αὐτοῦ εἶναι πολυδιδήκνυται, παραπέμπεται δὲ ὁ πλείω βουλούμενος εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ κ. Λεβίδου σεσημειωμένα ἐν τοῖς Καππαδοκικοῖς καὶ σημειώσιν τινα τοῦ κ. Γεδεών ἐν τῇ Παιδαρχικῇ Ἀκαδημίᾳ, σ. 215.

Ἐνεκα τοῦ παρελθυθέντος τῆς ὥρας δίκην ἐπιλόγου ἀναγινώσκειται πιστότατον ἀντίτυπον διδασκαλικοῦ διπλώματος, ὅπερ ὁ δωρησάμενος τῇ Ἱερᾷ Μονῇ τοῦ Τ. Προδρόμου ἱατρὸς κ. Ἀλεκτορίδης σημειοῦται ὅτι εὐρέθη μετὰ τῶν βιβλίων τοῦ μακαρίτου πατρὸς αὐτοῦ ἐν Φερτακαίνις. Τὸ πτύχιον μήκους 0,45 μ. καὶ πλάτους 0,35, περιέχει τὰδε :

Ἐκδοτὶς Σπουδαστικῆς διπλώματος.

«Ἀναστάσιος Ἱερόπαις, ὁ ἀπὸ Ἀραβᾶν Κώμης Καππαδοκικῆς, νεανίσκος ἔμψρων, συνετός, οἰζύνους, ζωηρός, νουνεχής, θεοσεβής, καὶ κοσμιωτάτης ἡθικῆς διαγωγῆς, τὰς σπουδαστικὰς αὐτοῦ διατριβὰς τακτικὰς ποιησάμενος ἐν τῇ θεολογικῇ καὶ ἐπιστημονικῇ Σχολῇ τῆς Ἱερᾶς καὶ σεβασμίας τοῦ Τιμίου Προδρόμου μονῆς, τῆς κατὰ Καισάρειαν τῆς Καππαδοκίας, παρὰ τῷ Πανιερωτάτῳ Ἀρχιδιδασκάλῳ κυρίῳ Ἀγαθαγγέλῳ τῷ καὶ Πρώην Μητροπολίτῃ Καισαρείας τῆς Φιλίππου, καὶ ἅπαν τὸ στάδιον διανύσας τῶν προσηκόντων μαθημάτων, καὶ ἐντελῶς σπουδάσας τὴν τε Ἑλληνικὴν φιλολογίαν καὶ Ποίησιν, καὶ τὴν Ἱερὰν θεολογίαν καὶ ρητορικὴν ἀκριβῶς, ἐξῆς δὲ κατὰ σειράν τὴν Λογικὴν, Μεταφυσικὴν, Δικαιολογίαν, Ἠθικὴν, Ἀριθμητικὴν, χρονολογίαν μαθηματικὴν, Γεωγραφίαν, Στοιχειώδη Ἀλγεβραν καὶ Γεωμετρίαν, καὶ πάντας τοὺς λοιποὺς οὐσιώδεις καὶ ἀναγκαίους κλάδους τῆς τε Ἑλληνικῆς φιλολογίας, καὶ τῶν ἐπιστημῶν, καὶ ἐν πᾶσι τούτοις ἀναδειχθεὶς δόκιμος τε καὶ ἀριστος, τιμᾶται τῷ ἐνσφραγίστῳ τούτῳ καὶ ἐνυπογράφῳ ἡμῶν ἀποδεικτικῷ, ἡγουν τῷ διδασκαλικῷ αὐτοῦ Διπλωματι· δι' οὗ δύναται ἀναμφιλέκτως ὁ αὐτὸς Λογιώτατος Κύριος Ἀναστάσιος Ἱερόπαις, κρατεῖν δημόσιον Διδασκαλικὴν Καθέδραν καὶ κατακοσμεῖν αὐτὴν ἀξίως πανταχοῦ τῆς θεοστηρίχτου Ὀθωμανικῆς Αυτοκρατορίας, ἄνευ τινος κωλύματος, ἐλευθέρως τε καὶ ἀνεμπόδιστως, καὶ μηδεμιᾶ δευτέρᾳ ἐξετάσει (ἐκτὸς τῆς παρ' ἡμῶν προγενομένης) καθυποβαλλόμενος ὑπ' οὐδενὸς πώποτε, ὡς ἔχων ἀνὰ χεῖρας τὴν παρούσαν τῆς ἱκανότητος αὐτοῦ καὶ ἀξιοτήτος ἀποδείξιν διὰ διπλώματος παρὰ τοῦ ἰδίου Καθηγτοῦ καὶ Διδασκάλου αὐτοῦ Πανιερωτάτου Κυρίου Ἀγαθαγγέλου· ὅθεν καὶ εἰς ἐνδείξιν τῆς ἀληθείας, καὶ πίστωσης τῆς ἐν τοῖς προει-

ρημένοις μαθήμασιν ἀπογρώτης κατὰ πάντα τελειοποιήσεως τοῦ ἀνωθι σημειωθέντος Λογιωτάτου Κ^{ου} Ἀναστασίου Ἱερόπαιδος, ἐξεδόθη. καὶ ἐδωρήθη τῷ αὐτῷ κατ' ἀξίαν τὸ παρ' ἡμῶν ἐνυπόγραφον καὶ ἐνσφραγιστον ἀποδεικτικόν, ἡγουν τὸ Διδασκαλικὸν αὐτοῦ Δίπλωμα.

Ἐν τῇ κατὰ Καισάρειαν τῆς Καππαδοκίας Ἱερᾷ καὶ σεβασμίᾳ μονῇ τοῦ Τιμίου Προδρόμου ρωμ^{ου} Σεπτεμβρίου α^{ου}.

Τ. Σ. † ὁ Π. Καισαρείας Φιλίππου Ἀγαθὰγγελος, ὁ καὶ Ἀρχιδιδάσκαλος.

Ἡ σφραγὶς ἐπὶ σφραγιστικοῦ ἐρυθροῦ κηροῦ καὶ ἐπὶ προσθέντου χάρτου διακρινομένη φέρει ἀρχιερατικὴν μίτραν. Ἐν τῷ δεξιῷ μέρει διακρίνονται κεφαλαῖα τὰ γράμματα

ΚΣ καὶ ἐν τῷ ἀριστερῷ ΡΣ

κάτωθεν δ. ΦΛ » » » ΠΠ

ΑΓ » » » ΘΛ

1833.

ἵτοι † Καισαρείας Φιλίππου Ἀγαθὰγγελος 1833.

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΕΡΩΣ

ὑπὸ Paul Bourget*.

Τοῦτο ἀκριβῶς ἀπετέλει τὸ ἄλυτον αἰνίγμα, ὅπερ ἐπέσυρε τὴν ζωηρὰν περιέργειαν καὶ τὰς σκέψεις τοῦ Λαυρεντίου κατὰ τὴν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ Μπαρμπέ Δεζουῆ μέχρι τῆς ὁδοῦ Βαλζάκ μετὰβασιν, ἣν μετὰ τινα καιρὸν ἐσυνείθισε νὰ ἐπαναλαμβάνῃ ἐξάκις τῆς ἑβδομάδος, πάντοτε δὲ περὶ τὴν τετάρτην ὥραν μετὰ μεσημβρίαν. Δὲν προήρχετο τοῦτο οὐδέποτε ἐξ ὀπισθολογισμοῦ, μολονότι ὁ Γεράρδος ὅταν ἤρχετο εἰς τὸν οἶκον καὶ εὗρισκε τὸν φίλον πάντοτε παρεκκλῆι αὐτὸν νὰ μείνῃ εἰς τὸ δειπνον καὶ νὰ διέλθῃ τὴν ἐσπέραν μετ' αὐτῶν. Ὅχι! ἀλλὰ διὰ τῆς συνήθους τοῖς ἐρώσι πολιτικῆς λεπτότητος ὁ Ἠλίας Λαυρέντιος εἶχεν αἰσθανθῇ μᾶλλον ἢ παρατηρήσει ὅτι ἡ κ. δὲ Βελδ ἦτο πρόσωπον ἐξέχον πάντοτε καὶ εὐχαριστούμενον κατὰ τὸ τέλος τῆς μεταμεσημβρίας. Πράγματι· ἅπασαι αἱ γυναῖκες δὲν ἔχουσι κατὰ τὴν ἡμέραν στιγμὴν τινα παροδικὴν καθ' ἣν ἡ ὠραιότης αὐτῶν εὐρίσκεται ἐν πλήρει ἀρμονίᾳ μετὰ τοῦ χρώματος καὶ, οἷον εἰπεῖν, μετὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς τῶν πραγμάτων; Ὑπάρχουσι γυναῖκες εὐθυμοὶ καὶ γελοῦσαι, ὧν οἱ ἐλαφροὶ διανοητικοὶ ἀκισμοὶ εἰσὶ θελκτικώτεροι τῶν ὠραίων. Μετ' αὐτῶν δέον νὰ ζῇ τις ἐν τῇ οἰκειότητι ἣν παρέχει ἡ ἐξοχή ἢ αἱ παράλιοι πόλεις ὁ δ' ἀγαπῶν αὐτὰς ἀνὴρ ἀπολαύει πλειότερον τῶν θελκτικῶν αὐτῶν χαρίτων ἐν ἐκδρομῇ ἢ ἐπ' ἱππων ὑπὸ τὸν μῶλιν ἀνατέλλοντα ἥλιον. Ὑπάρχουσι πάλιν ἄλλαι σοβαραὶ καὶ ὑπερήφανοι εἰς ἃς ἀρμολο-

(*) Ἰδε ἀριθμ. 5 σελ. 90—91.

τέρει τυγχάνει ἡ λαμπρηδὼν τῶν νυκτερηνῶν ἐορτῶν καὶ τῶν ὁποίων αἱ βασιλικαὶ χάριτες ἐξωτερικεύονται ἀποτελεσματικώτερον ἐν τῇ μεγαλοπρεπεῖα τῶν πλουσιῶν ἀμφιέσεων, ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἀπλέτου φωτός καὶ τῶν ἀνθέων, τῶν ἀδελφάντων καὶ τῶν γυναικῶν ὧμων. Ἡ χάρις τῆς Κλάρας, λεπτοτάτη, σοβαρά, ἀλλὰ καὶ θελκτικωτάτη συνάμα, ἐδέσμευε πλείοτερον ἐν τῷ ἡμίφωτι τῆς ἀρχομένης νυκτός. Ἐστῆριζε τὸ μέτωπον ἐπὶ τῆς χειρὸς αὐτῆς, τὸν κορμὸν τοῦ σώματος ἐτοποθέτει ὀλίγον πρὸς τὰ ὀπίσω κλίνοντα μετὰ τῶν ἐρισινώτων τῆς μακρῆς ἑδρας, καὶ πρὶν ἢ ὁ ὑπηρετὴς φέρῃ τὰς μικρὰς ἀγγλικὰς λυχνίας μετ' ὑαλίνων σφαιρῶν ροδοχρόων καὶ κυανῶν, ὠμίλει διὰ φωνῆς γλυκείας καὶ ἑλαφρῆς. Τότε ἐπρόφερε τινὰς τῶν παραδόξως συγκεχυμένων καὶ σκωλιῶν ἐκείνων φράσεων, ἐν αἷς ἡ φαντασία τοῦ πρὸς ὃν ἀπετίετο ἠδύνατο νὰ μαντεύσῃ ἐξομολόγησιν τινα κρυπτομένην ὑπὸ βασιάνους διὰ τὰς ὁποίας οὐδέποτε παρεπονείτο. . . Ναί, ὁ Λαυρέντιος ἔβλεπεν αὐτὴν πάντοτε οὕτω· τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀθεβαίους, τὸ στόμα ἡμικεκλεισμένον, ἤττον βεβαίαν περὶ ἑαυτῆς καὶ μᾶλλον ταλαντευομένην, ἀγαπῶσαν, ἐν τῷ μέσῳ φωτός, ὅσκις ἐν καλοκαίρῳ ἤρχετο πεζῇ κατὰ μῆκος τοῦ περιστυλίου ἐκείνου τῶν Ἀπομάχων ἔνθα εἶχε συναντήσῃ τὸν Γεράρδον. Πόσον πλησίον ἀλλὰ καὶ πόσον μακρὰν ἦδη εὐρίσκετο ἡ συνάντησις ἐκείνη! Καί, ὡς συμβαίνει εἰς τοὺς ἐρῶντας, μηχανικῶς ὅλως συνεταύτιζε τὴν μορφήν τῆς Κλάρας πρὸς πᾶν ὅ,τι καθ' ὁδὸν συνήντα. Ποσάκις εἶχε διαβῆ διὰ τοῦ σκοτεινοῦ ἐκείνου περιστυλίου ἐν ἐποχῇ καθ' ἣν ἡ κυρία Ὠδρῆ ἦν ἔτι ἐλευθέρα. Οἷον μυστηριώδεις πεπρωμένον ἀπεμάκρυνε τὸ πρῶτον, ἐπλησίασε δ' εἶτα αὐτὸν πρὸς τὴν γυναῖκα ἐκείνην; . . Ἐπὶ μίαν στιγμὴν ἵστατο ἐπὶ τῆς γεφύρας, παρετῆρει τὸν Σηκουάνα κυλίωντα τὰ ὕδατα αὐτοῦ, πρᾶσιν, ψυχρὰ καὶ ἐπ' αὐτοῦ τὰ ἐργαστικά ρυμουλκὰ σύροντα τῇ προσπαθείᾳ τοῦ ἀτμοῦ πελώρια σκάφη πλήρη γαιανθρώπων. Μακρὰν, ἀριστερᾷ, ὑψούντο εἰς τοὺς αἰθέρας λεπτότατοι οἱ δύο πύργοι τοῦ Τροκαδερά, ἐνῷ δεξιᾷ τὰ δένδρα τοῦ Κερμεικοῦ καθίσταντο ἀφανῆ ἐν τῷ ζοφερῷ ὀρίζοντι. Πρὸ τῆς ἐν πλήρει ὑπαίθρῳ παγερᾷ ἐκείνης ἐργασίας τῆς ζωῆς, ἡσθάνετο ἠδονήν, κινούσαν τὸν τε νοῦν καὶ τὰς αἰσθήσεις αὐτοῦ, ἀναμιμνησκόμενος τῆς στενῆς καὶ θαλπερᾷ γωνίας ἔνθα ἡ νεαρὰ γυνὴ ἀνέμενε αὐτόν. Ἦδη ἐτρέπετο τὴν ὁδὸν Φραγκίσκου τοῦ Α', ἣτις ἦτο πλατεῖα καὶ μακρά, ἐν δὲ τῇ σχετικῇ ἐρημίᾳ τῆς γαληνιαίας ἐκείνης δειροστοιχίας ἠδύνατο ἐν ἀνέσει νὰ προδιαγράψῃ τὸ σχέδιον τῆς συνδιαλέξεως αὐτοῦ μετὰ τῆς κ. δὲ Βέλδ. Ἠγάπα ἐπίσης τὴν λεωφόρον τῶν Ἡλυσίων, μυρμηκίωσαν ἐξ ἀμαξῶν, τοῦτο δ' ἔνεκα τῆς ἀντιθέσεως αὐτῆς πρὸς τὴν ἐπαρχικὴν ὅλως σιγὴν τῆς ἀνωφείρας τῆς ὁδοῦ Βαλζάκ. Εἶναι ἡ εὐδαιμονία τῶν μυστικῶν, τῶν ἀσυναισθητῶν τρυφεροτήτων, ὁ ρεμβασμὸς ὁ περιβάλλων ὅλα τὰ ἀντικείμενα. Οὐδέποτε

ἀγαπᾷ τις καλλίτερον, ἀλλ' ἡ μόνον ὅταν ἀγνοῇ ὅτι ἀγαπᾷ. Θλιθερά ἀλήθειαι, ἣτις ἀποκαλύπτει ἡμῖν πλάνην τῆς ψυχῆς ἡμῶν ἀνισχύρου ὅπως ἐκτελέσῃ πᾶν ὅ,τι εἶναι δυνατόν νὰ ὠθήσῃ ἡμᾶς πρὸς πλήρες πάθος! Ὁ ἔρως—ὁμῶς εἶναι ὡς οἱ μικροὶ παῖδες. Μάτην προσπαθεῖ τις νὰ διατηρήσῃ αὐτοὺς ἐν τῇ ἀβυσσότητι τῶν πρώτων μειδιαιμάτων αὐτῶν. Πρέπει νὰ ἀνδροθῶσιν. Πρέπει νὰ μᾶς προξενήσωσι θλίψεις. Πρέπει νὰ μᾶς ἐγκαταλείψωσιν. . .

Μιᾶ τῶν ἡμερῶν, ὅτε ἀφίκετο εἰς τὴν ὁδὸν Βαλζάκ κατὰ τὰς ὥρας ἐκείνας τὰς ἀθεβαίους, ὡς ἡγάπα, ὁ Λαυρέντιος δὲν εὗρεν ὑπηρετὴν ὅπως τὸν ὀδηγήσῃ, καίτοι ὁ κώδων τοῦ θυρωροῦ εἶχε προαγγεῖλει τὴν ἔλευσιν του. Ἡ θύρα τοῦ διαμερίσματος τῆς κ. δὲ Βέλδ, ἦτο ἀνοικτή. Εἰσῆλθεν. Ἐκρουσεν ἑλαφρῶς τὴν θύραν πρὶν ἢ εἰσέλθῃ εἰς τὴν κυανῇν αἴθουσαν. Οὐδεὶς ἀπήντησεν. Ἦνοιξε τὴν δευτέραν ταύτην θύραν καὶ παρετῆρσε τὴν Κλάραν ἡ ὁποία δὲν εἶχεν ἀκούσει αὐτόν. Ἐκάθητο ἐν τῷ ἡμίφωτι παρὰ τὴν ἐστία, τὰς χειρὰς ἔχουσα ἐσταυρωμένας ἐπὶ τῶν γονάτων, ἐν στάσει ἐκφραζούσῃ ἡθικὴν κόπωσιν μεγίστην. Ἐν τῇ στάσει τῆς γυναικὸς ἐκείνης, ἣτις δὲν εὐρίσκετο πλέον ἐν τῇ ἐποχῇ τῆς πρώτης νεότητος καὶ ἡ ὁποία λευκὴν φέρουσα περιβολὴν, ὡς εἰκὼν φάσματος, παρετῆρει πρὸ αὐτῆς κατὰ τὸ τέλος τῆς χειμερινῆς ἐκείνης μεταμεσημβρίας τὰς φλόγας τῆς ἐστίας ἔνθα ἐφαίνετο παρακολουθοῦσα τὴν καταστροφὴν ἐλπίδος ἀγαπητῆς καὶ ἀρχαίας—ὑπῆρχε τι τὸ σκληρῶς καὶ ἀναποδράστως ἀξιοθαῖνον καὶ θλιβερόν. Ἦτο ὥσει πλήρης ἐκμηδένισις ὄντος ἡττηθέντος. Ἦ δ' ἐκφρασις ἐκείνη τῆς οἰκικῆς καταστροφῆς τοσαύτην προὔξενι ἀντίθεσιν πρὸς τὸν ὑπερήφανον ἐκείνον χαρακτήρα, ὅστις συνήθως ἦν κύριος αὐτοῦ, ὥστε ὁ νεαρὸς ἀνὴρ ἐθλίβη μέχρι θανάτου. Ἐβῆ πρὸς αὐτὴν ἀσυναισθητῶς ὡς ἐξ ἐνστίκτου καὶ ἐλάβετο τῆς χειρὸς αὐτῆς. «Πάσχετε ;» εἶπεν. Ἐψῶσεν ἐκείνη τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ πρόσωπον αὐτῆς ἦν ὥσει νεκροῦ. Τόσον συνεκινήθη ὥστε ἀκουσίως ἡ καρδία αὐτοῦ συνεσφίχθη καὶ δύο δάκρυα παχέα ἐφάνησαν εἰς ἐκάτερον τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ—ἐκ τῶν δακρύων ὅμως ἐκείνων τὰ ὁποῖα αἱ ἐρῶσαι γυναῖκες οὐδέποτε βλέπουσι ρέοντα ἀνευ σφοδρᾶς ἐπιθυμίας νὰ πῶσιν αὐτὰ ἐν ἐνὶ ἀσπασμῷ. Ἐκείνη παρετῆρει αὐτόν καὶ ἐπειδὴ ἦτο ἀδύνατον νὰ συγκρατήσῃ ἑαυτήν, ἀπεκάλυπτεν ὀλόκληρον τὴν ψυχὴν αὐτῆς. Εὐγνωμοσύνη ἀπερίγραπτος ἐπεφάνη ἐπὶ τοῦ προσώπου αὐτῆς καὶ γαλήνιος ἀποβάσα εἶπεν. «Διέτελουν ἐν κακαῖς στιγμαῖς. Ποῖος ὁμῶς δὲν ἔχει τοιαύτας ; Ἦλθετε ὅμως καὶ σᾶς εὐχαριστῶ, διότι ὅλαι αὗται αἱ κακαὶ ἰδέαι θὰ ἐξεφανισθῶν. Σᾶς κρατῶ ἐδῶ ἀπόψε, προσέθηκεν ὅταν ὁ ὑπηρετὴς εἰσῆλθε φέρων τὰς λυχνίας. Ὁ Γεράρδος δὲν θὰ ἔλθῃ νὰ δειπνήσωμεν, ἐπομένως σᾶς ζητῶ ὡς ἐλεημοσύνην νὰ μὴ μετᾴψησθε μόνην ἀπόψε. . .» Ὁ Ἠλίας ἐδέξατο καί, εἶτε διότι ὁ οἶκος, οὗ τεκμήριον πασιφανὲς παρέσχε συνεκίνησε βαθέως τὴν Κλάραν, εἶτε διότι

κατὰ τὴν ἐσπέραν ἐκείνην διετέλει ὑπὸ τὴν ἐντύπωσιν τῶν νευρικῶν ἐκείνων ἐπιρροϊῶν κατὰ τὰς ὁποίας ἡ αἰφνιδία ἀγωνία διαλύεται εἰς ψυχικὰς ἐκχύσεις, ἐπεφάνη τῷ νεαρῷ ἀνδρὶ ὡς νέα ὄλως γυνή. Συνεπείχε αἰφνιδίας μεταμορφώσεως, ἀπέβαινε βαθμηδὸν ἡ εὐθυμος, ἡ διαχυτική, ἡ παιδικὴν ὅλως χάριν ἔχουσα γυνή, ὡς θὰ ἦτο ἐν ἐποχαῖς εὐτυχεστέραις. Συνδιελέγετο καὶ τὰ βλέμματα αὐτῆς ἔλαμπον. Ἀνεγείρετο καὶ χάρις θυμῆς ἀπεκάλυπτεν ὅτι ὑπὸ τὴν συνήθη αὐτῆς ψυχρότητα ἐκρύπτετο χαρακτήρ θωπευτικῆς ὅλως τρυφερότητος. Παρετῆρει καὶ ἐνόμιζες ὅτι ἡ λεκτρικὸν ρευστὸν ἐξεχέετο τῶν συνήθως ἐσβεσμένων κορῶν τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῆς. Τὸ πρῶτον ἤδη συνδιελεγομένη ἠψάτο τοῦ αἰώνιον ἀντικείμενον τῶν συνδιελέξεων ὑπάρχοντος ἔρωτος, εἰς ὃν φαίνεται ὅτι κατ' ἀνάγκην δεόν νὰ καταλήγῃ πᾶσα συνδιάλεξις ἔστω καὶ μεταξὺ τοῦ σοβαρωτάτων ἀρχῶν ἀνθρώπου καὶ τῆς μᾶλλον δειλίμονος γυναικός, ἀρκεῖ μικρά τις οἰκειότης νὰ ὑφίσταται μεταξὺ αὐτῶν. . . . Πρὸ πολλοῦ εἶχον δειπνήσει· ἔξω ὁ ἀνεμος ἐμυκάτο. Ἦσαν μόνοι. Ἀφοῦ συνδιελέξαντο περὶ τῶν ἀναποφεύκτων ψεύσεων ἐλπίδων τοῦ τρυφεροῦ καὶ ἀπίστου ἔρωτος, ἡ Κλάρα εἶπεν ὅτι τοῦλάχιστον ἡ φίλια δὲν ἐψεύδετο. Ἐλεγεν ὅτι ἡ χίμαιρα αὐτῆς ἦτο πάντοτε νὰ συναντήσῃ, οὐχὶ φίλην, ἀλλὰ φίλον διότι συχνότατα ἐν τῇ φύσει τῆς γυναικὸς ὑπάρχει τὸ ἀναποφάσιστον καὶ τὸ ἀβέβαιον, ἐνῶ ἡ καρδία τοῦ ἀνθρώπου δύναται νὰ συνενώσῃ ἄριστα τὴν ἀγνότητα ἀδελφοῦ καὶ τὴν λεπτότητα ἀδελφῆς. Διὰ βλέμματος εἰλικρινείας τὸσον συγκινητικῆς ὥστε πᾶν ἔχνος φιλαρεσκείας ἦτο ἄπὸν, ἡρώτα τὸν Ἥλιον ἐὰν ἐπίστευεν εἰς τὸ δυνατόν τῆς ὑπάρξεως τοιαύτης φιλίας—ἀρκεῖ μόνον ἡ γυνὴ νὰ μὴ κρύπτῃ ὀπισθοβουλίαν οὐδεμίαν καὶ ὁ ἀνὴρ νὰ κείται ἀνώτερον τῆς ψευδοῦς ἐκείνης φιλοτιμίας, ἥτις τὰς σχέσεις μεταξὺ τῶν δύο φίλων μετατρέπει εἰς πάλιν.

Εἶτα, ὡσεὶ ἐπανερχομένη εἰς ἑαυτὴν καὶ ὑπὸ θλιβερῶν εἰκόνων πιεζομένη, προσετίθει ὅτι ἦτο τὸ ἄκρον ἄωτον τῆς ἀθλιότητος τὸ βλέπειν πόσον παραγνωρίζομεν ἀλλήλους ἐν τῇ τὸσον ὀλιγοχρόνῳ ὑπάρξει ἡμῶν καὶ πόσας αἰ κακαὶ συνεννοήσεις, ἐπιφέρουσι δοκιμασίας καὶ παθήσεις. Εἶτα ἐν ἀφελείᾳ καὶ ἀγνόητι παρθένου ὁμιλοῦσης ὅπως σκέπτεται, ἡρώτα τὸν Ἥλιον. «Θέλετε νὰ εἰσθε φίλος μου;» Ἐκείνος ἀπήντησεν: — «ἀπὸ πολλοῦ ἤδη καιροῦ εἰμαι φίλος σας ἐν ἀγνοίᾳ ὑμῶν. . . .» Καὶ τότε ἤρχετο διηγούμενος τὰς ἀναμνήσεις, ἃς περὶ αὐτῆς διετήρησεν, — αἱ δὲ ὦραι τῆς ἐσπέρας ἐκείνης ἔφευγον ταχεῖαι. Ἀμφοτέροι διετέλουν ἐν τῇ θεῇ ἐκείνῃ στιγμῇ καθ' ἣν δύο ὄντα, πλασθέντα διὰ νὰ καταστήσωσιν ἀλλήλα εὐτυχῇ, ἀποκαλύπτονται αἰφνης καὶ ἐκάτερον αὐτῶν ἐν τῷ ἀπέναντι αὐτοῦ δὲν βλέπει ἀλλ' ἢ μόνον τὸν τρόπον τοῦ αἰσθάνεσθαι αὐτοῦ, χωρὶς νὰ συναισθάνωνται τὴν συνέπειαν τῆς ἀνακαλύψεως ταύτης. Οὐδ' ἐπὶ μίαν στιγμὴν, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὡς ἐν ὀνείρῳ ἐσπέρας ἐκείνης, ὁ Ἥλιος εἶχεν

ἐντύπωσιν τινὰ ἄλλην ἢ ὅτι ἡ παρ' αὐτῷ γυνὴ ἠδύνατο νὰ εἶναι ἄλλο τι παρ' ἀδελφῆ. Τὸ ἐν τῇ φύσει αὐτοῦ ὑπάρχον θηλυπρεπές, ἡ νάρκη καὶ ἡ ἀπογοήτευσις, καθίστων αὐτὸν κατὰλληλον ν' ἀπολαύῃ τῆς ἡμιαπολαύσεως ἐκείνης, ἥτις εἶναι τὸ λυκαυγὲς τοῦ συμμεριζομένου ἔρωτος, — μολὶς δὲ κατὰ τὴν ἀφίξιν τοῦ Γεράρδου ἠδυνήθη ν' ἀναμετρήσῃ τὴν ἔκτασιν τῆς ὁδοῦ, ἣν διέτρεξε μετὰ τῆς Κλάρας. Καὶ ὁ Αἰκίρης ἀφικόμενος, εἶχεν ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ὡς ἀνταύγειαν θυμηδίας. Εἶχε δειπνήσει μετὰ φίλων καὶ διέλθει δύο ὥρας εἰς τὸ θέατρον. Ἐνῶ δ' οὗτος ἐδιηγείτο πῶς διῆλθε τὴν ἐσπέραν, ὁ Ἥλιος παρετῆρει τὴν Κλάραν, ἥς τὸ πρόσωπον ἐκ νέου ἀπέσβυ καὶ ἡλλοιώθη, ἐνῶ συνάμα ἄλγος δριμύ ἐκυρίευσεν αὐτόν, ἐν δὲ τῷ ἄλγει ἐκείνῳ μετὰ φρίκης ἀνεγνώρισε τὴν ζηλοτυπίαν τοῦ ἔρωτος.

(Ἀκολουθεῖ).

Α. ΓΡΑΜΜΑΤΟΠΟΥΛΟΣ.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ

Περὶ τοῦ πλανήτου "Ἀρεως".

Ὁ διάσημος ἀστρονόμος Schiaparelli ἔσχε τὴν τιμὴν ν' αὐξήσῃ τὰς περὶ τοῦ Ἀρεως ἡμετέρας γνώσεις. Αἱ ἐπὶ τούτου ἐργασίαι αὐτοῦ ἤρξαντο μετὰ τὴν ἀντίθεσιν τοῦ 1877, ἥτις, ὡς ἀνωτέρω ἐρρήθη, ἐγένετο ὑπὸ τὰς μᾶλλον εὐνοϊκὰς περιστάσεις, ὡς καὶ ἡ τοῦ τρέχοντος ἔτους, ἐξηκολούθησαν δὲ κατὰ τὴν ἀντίθεσιν τοῦ ἔτους 1879—1880. Ὁ Schiaparelli ἔδειξεν ὅτι τὰ μέρη τοῦ πλανήτου τὰ ὡς ἔζηραι θεωρούμενα δὲν ἦσαν γυμνά, ἀλλὰ διηυλακωμένα διὰ ταινιῶν λίαν ἐπιμήκων καὶ εὐθυτάτων, διευθυνομένων πάντοτε πρὸς τινὰ ἐπιφανείαν ὕδατος καί, εἰς πλείστας περιστάσεις, ἐνούντων δύο τῶν ἐπιφανειῶν τούτων. Τὰς ταινίας ταύτας ἐκάλεσεν αὐλακας (canali). Ἡ λέξις αὕτη, ἥτις ἰταλιστὶ σημαίνει διώρυγα (canal), αὐλακα (chenal) ἢ ἀγωγὸν (conduite), ὡς καὶ ἡ λατινικὴ canalis, μετεφράσθη δυστυχῶς διὰ τῆς canal (διώρυξ), ἥτις συνεπάγεται τὴν ἰδέαν ἀνθρωπίνης ἐργασίας.

Βοηθεῖα τοῦ ἰσχυροῦ αὐτοῦ τηλεσκοπίου (Merz τῶν 0,22 μ.), λέγει ὁ Lockyer, ἠδυνήθη ὁ Schiaparelli νὰ χαράξῃ πλήρη χάρτην τοῦ Ἀρεως μετὰ τῶν αὐλάκων αὐτοῦ (1880—1881). Ἀλλὰ τὰ πράγματα δὲν περιορίσθησαν μέχρι τοῦ σημείου τούτου. Διὰ νέων παρατηρήσεων γενομένων κατὰ τὴν ἀντίθεσιν τοῦ 1881—1882 ὁ Schiaparelli ἐβεβαιώθη ὅτι, κατὰ τὸ πλείστον, οἱ αὐλακες οὗτοι ἦσαν διπλοὶ καὶ ἐσχηματισμένοι οὐχὶ ὑπὸ μιᾶς μόνον ταινίας, ἀλλ' ὑπὸ δύο, ἀπεχουσὶν ἀπ' ἀλλήλων 3 μέχρις 6 χμ.

Ὁ Schiaparelli ἐβεβαίωσε ὅτι ὁ διπλασιασμὸς τῶν αὐλάκων τοῦ Ἀρεως ἐφαίνετο ἐξαρτώμενος ἐκ